

Nya regler för beskattning för delägare i fåmansföretag

För att förhindra att högt beskattade löneinkomster omvandlas till lägre beskattad utdelning finns särskilda regler om beskattning i fåmansföretag. Regeringen anser att dessa regler är för förmånliga för delägarna i fåmansföretagen. En utredning har fått i uppdrag att föreslå förändringar som framförallt innebär försämringar för företagarna. I korthet innebär förändringarna att skatten höjs till 25 % och att underlagen för beräkning av utdelning försämras. Det finns dock även en del förbättringar i reglerna, särskilt när det gäller att underlätta ägarskiften. I detta nyhetsbrev informerar vi om detta utredningsförslag.

Det som närmast händer är att utredningen ska skickas ut på remiss. Därefter utformar regeringen en proposition innan beslut fattas av riksdagen. Det är därför sannolikt att det kommer att ske en del förändringar av förslaget innan det träder ikraft. Tanken är att de nya reglerna ska gälla från den 1/1 2018.

Olika beloppsgränser knyts även i fortsättningen till inkomstbasbelopp (IBB). För att tydligare visa effekterna av förslaget är inkomstbasbelopp här omräknade till kronor, vid omräkningen används 2017 års inkomstbasbelopp som är 61 500 kr. Alla belopp som anges är därför ungefärliga och avrundade.

Skattesats

Utredningen föreslår att skattesatsen för utdelning och kapitalvinst höjs från 20 % till 25 %. Den nya skattesatsen föreslås bli enhetlig vilket innebär en sänkning för de inkomster som beskattas i vissa fall framförallt vid försäljning av företag över takbeloppet (se vidare nedan).

Om man lägger ihop bolagsskatt och skatt på utdelning innebär detta en sammanlagd beskattning på ca 42 % jämfört med ca 38 % idag. Detta procenttal ska jämföras med beskattning på löneinkomster. Vid denna jämförelse måste man ta hänsyn till att även en del av socialavgifterna är skatt. Denna andel ökar ju högre inkomster det handlar om.

Förslaget till ikraftträdande innebär att utdelning som tas ut under kalenderåret 2017 beskattas till 20 % och utdelning som tas ut under 2018 beskattas till den högre skattesatsen. Det är alltså vid årsstämmor under 2017 som utdelning kan tas till 20 %. Detsamma gäller vid extra stämmor om man inte hinner med årsstämman före utgången av 2017 men då kan man endast dela ut balanserad vinst sen tidigare fastställt årsbokslut.

En viktig och vanlig fråga är om det lönar sig att ta ut utdelning tidigare än planerat för att kunna utnyttja den lägre skattesatsen. Frågan är inte så enkel att besvara som det först kan verka eftersom det är många faktorer som påverkar beslutet. Är vinstmedlen framskattade i bolaget eller inte och när behövs de privat är två faktorer som har stor påverkan på

beslutet. Ska pengarna användas längre in i framtiden privat kan det trots allt vara fördelaktigt att vänta med att ta utdelning trots den högre beskattningen. Detta hänger samman med att det är en större summa som kan stå kvar i bolaget och förhoppningsvis växa ytterligare vilket kan kompensera den högre skatten. Vi är gärna bollplank för att hitta den bästa lösningen utifrån Dina förutsättningar.

Regler för beskattning av utdelning

En central del av reglerna är att endast utdelning upp till ett visst belopp beskattas som inkomst av kapital och överskjutande utdelning beskattas som inkomst av tjänst. Det finns i princip två huvudmetoder för att beräkna den del av utdelningen som beskattas som kapital dels förenklingsregeln, dels huvudregeln som i sin tur består av två olika underregler - lönesumma och kapitalunderlag.

Förenklingsregeln

De flesta delägare beräknar sin utdelning enligt förenklingsregeln. Regeln är särskilt viktig för företag som har få anställda och ett begränsat eget kapital. Denna är också enkel att tillämpa eftersom den inte kräver några särskilda beräkningar. Utredningen föreslår nu att schablonbeloppet sänks till ca 108 000 kr (1,75 IBB). Idag är schablonbeloppet ca 165 000 kr (2,75 IBB).

Utredningen föreslår ytterligare en begränsning av förenklingsregeln som beror företagare som tar utdelning från flera företag. En delägare som använder förenklingsregeln i ett företag får varken använda förenklingsregeln eller huvudregeln för andra företag. Men det är respektive delägare som fritt väljer för vilket andelsinnehav som förenklingsregeln ska användas.

Huvudregeln

Huvudregeln kräver beräkningar som kan ske på två olika typer av underlag. Vanligast idag är sannolikt lönesummeregeln som innebär att en viss del av löneunderlaget får användas som underlag för att beräkna den kapitalbeskattade ut-

delningen. Den andra regeln tar sikte på kapitalunderlaget och är särskilt intressant för företag som funnits i många år och därför kan utnyttja de olika övergångsregler som fanns när de ursprungligen infördes.

Idag finns en regel som kräver att en anställd äger minst 4 % för att få använda sig av huvudregeln. Men denna regel om ägarandel föreslås tas bort så att även små innehav kan få ligga till grund för beräkning av utdelning enligt huvudregeln. I de nu gällande reglerna finns också en särskild definition av koncerner, även denna föreslås tas bort.

Utredningen föreslår stora förändringar i lönesummeregeln. De allra flesta av dem är försämringar. Här redovisas utredningens huvudförslag. Enligt huvudförslaget får även i fortsättningen alla kontanta löner ligga till grund för lönesummeregeln, således även löner till ägare och dess nära släktingar. Detta är en fördel för mindre företag med få anställda i förhållande till antalet delägare.

Den nya lönesummeregeln innebär att det sammanlagda löneutrymmet fördelas på delägarna innan det lönebaserade utrymmet beräknas. Löneunderlaget beräknas individuellt för varje delägare. Det är de sammanlagda lönerna som fördelas. Att delägare har olika löner beaktas således inte vid fördelningen av löneunderlaget dem emellan. En delägare som äger t.ex. 70 % får tillgodoräkna sig 70 % av löneunderlaget och en delägare som äger 4 % får tillgodoräkna sig 4 %. Närstående ses dock även i fortsättningen som en delägare. Det nya löneunderlaget per delägare föreslås bli följande:

- 10 % upp till 492 000 kr (8 IBB)
- 25 % mellan 492 000 kr och 3,7 miljoner (8 till 60 IBB)
- 50 % över 3,7 miljoner (över 60 IBB) utan något tak för lönerna

För att få tillgodoräkna sig lönesummeregeln ställs krav på delägarens eget löneuttag som får ingå i löneunderlaget. Regeln är konstruerad som ett golv, som anger den minsta lönen som måste tas ut, och ett tak som innebär att lönen inte behöver vara högre än taket för att delägaren ska få tillgodogöra sig lönesummeregeln. Minimilönen (golvet) föreslås bli 8 IBB. Till detta ska läggas 5 % av löneunderlaget. Om de sammanlagda lönerna är över ca 492 000 måste delägaren lägga på 5 % av dessa löner när det egna löneuttaget beräknas. Detta innebär att ägarlönen måste minst uppgå till ca 518 000 kr. För att lönesummeregeln ska bli mer förmånlig än förenklingsregeln krävs det dock högre löneuttag än så. Det finns ett tak för hur mycket löner som måste beaktas. Detta tak för tillägg på 5 % av löneunderlaget föreslås gå vid 15 IBB. Detta motsvarar en årslön på ca 922 000 kr jämfört med 576 000 kr enligt dagens regler. Uppräkningen med 5 % föreslås gälla det individuella löneuttagskravet. Det räcker att en av de närstående uppfyller kravet på löneuttag men hänsyn måste dock tas till närståendes löner vid beräkningen. Har företaget flera delägare som inte är närstående med varandra måste alla delägare uppfylla kraven på löneuttag.

Den andra metoden i huvudregeln innebär en beräkning av kapitalunderlag som ligger till grund för det kapitalbaserade utrymmet. Kapitalunderlaget är anskaffningsutgiften för aktierna med tillägg för ovillkorade aktieägartillskott. Inledningsvis fanns ett flertal övergångsregler som gjorde att kapitalunderlaget fick beräknas på ett annat och för företagen förmånligare sätt. Kapitalunderlaget räknas upp med en årlig ränta på 9 %. Inga förändringar föreslås i dessa regler. De föreslagna försämringarna i lönesummeregeln gör att kapitalunderlagsregeln kan bli intressant för fler företag.

Det är möjligt att spara ett utdelningsutrymme för utdelning ett senare år eller till försäljning av aktierna. Utredningen föreslår ingen förändring av dessa regler. Uppräkningsräntan föreslås bli oförändrad, dvs statslåneräntan ökad med 3 %. Därför är det viktigt att beräkna underlaget även om någon utdelning inte planeras i år. Särskilt vill vi peka på vikten att planeras sitt uttag av kontant lön så att lönesummeregeln kan utnyttjas. Detta måste göras före årsskiftet för 2016 års löneunderlag.

Takbelopp för utdelning och kapitalvinster

Om utdelning eller i praktiken framförallt kapitalvinst vid försäljning av aktier överstiger vissa belopp ska den överskjutande delen beskattas helt som inkomst av kapital. På denna överskjutande del föreslår man en sänkning av kapitalskatten från 30 % till 25 %. Utredningen föreslår ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinster på 100 IBB, vilket är ca 6,1 miljoner kr. Takbeloppet har konstruerats så att endast kapitalvinst och utdelning under ett år beaktas. Detta innebär en förkortning av tiden för kapitalvinster. Tilläggsköpeskillningar hanteras så att vid beräkning av takbeloppet beaktas den del av kapitalvinsten som beskattats under tidigare år.

Regler vid ägarskifte

Utredningens ursprungliga uppdrag var att se över regler om ägarskifte. Utredningens förslag i denna del syftar till att en försäljning till utomstående eller inom familjen ska beskattas lika. Förslaget innebär att det blir fördelaktigare att genomföra en överlåtelse från en generation till en annan genom att ett undantag från reglerna om samma eller likartad verksamhet om ett antal förutsättningar är uppfyllda. De föreslagna reglerna är komplicerade.